

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ Α4 ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Αριστογείτονος 19

Ταχ. Κωδ.: 17671, Καλλιθέα

Τηλέφωνο : 213 1604 562

FAX: 213 1604 567

ΚΑΛΛΙΘΕΑ 13.11.2017

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ: 5844

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις :

α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως ισχύει.

β. Της παρ. 3 του άρθρου 47 του ν. 4331/2015 (ΦΕΚ Α' 69).

γ. Του άρθρου 11 της Δ. ΟΡΓ. Α 1036960 ΕΞ 2017/10.03.2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ 968 Β' /22.03.2017) με θέμα «*Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)*»

δ. Της ΠΟΛ 1064/12.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ 1440 /τ. Β' /27.04.2017) «*Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (Ειδική Διοικητική Διαδικασία – Ενδικοφανής προσφυγή)*», καθορισμός λεπτομερειών για τη λειτουργία της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), την εφαρμοστέα διαδικασία και τον τρόπο έκδοσης των αποφάσεων αυτής και ρύθμιση ζητημάτων καταβολής και αναστολής καταβολής του οφειλόμενου ποσού σε περίπτωση άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής».

2. Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την αριθμ. Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ 2759 / τ. Β' / 01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών.

4. Την από 14-06-2017 και με αριθμό πρωτοκόλλου «.....» ενδικοφανή προσφυγή της «.....», ΑΦΜ «.....», κατοίκου ΑΘΗΝΩΝ, επί της οδού «.....», κατά του υπ' αριθ. «.....»/12.05.2017 Οριστικού Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος, οικ. έτους 2002 (διαχειριστικής χρήσης 2001), της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ, και τα προσκομιζόμενα με αυτή σχετικά έγγραφα.

5. Τον ως άνω Οριστικό Διορθωτικό Προσδιορισμό Φόρου Εισοδήματος, οικ. έτους 2002 (διαχειριστικής χρήσης 2001), της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ, του οποίου ζητείται η ακύρωση, καθώς και την οικεία έκθεση ελέγχου.

6. Τις απόψεις της ανωτέρω φορολογικής αρχής.

7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α4, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από 14.06.2017 και με αριθμό πρωτοκόλλου «.....» ενδικοφανούς προσφυγής της «.....», ΑΦΜ «.....», η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Με τον υπ' αριθμ. «.....»/12.05.2017 Οριστικό Διορθωτικό Προσδιορισμό Φόρου Εισοδήματος, της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ.ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ, οικονομικού έτους 2002 (διαχειριστικής χρήσης 2001), επιβλήθηκε σε βάρος της προσφεύγουσας, ποσό φόρου εισοδήματος 379.842δρχ πλέον 455.810δρχ (πρόσθετος φόρος λόγω ανακρίβειας), και συνολικά 835.652δρχ ή 2.452.39 €.

Οι διαφορές φόρου προέκυψαν μετά τον μερικό φορολογικό έλεγχο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2238/1994.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την ακύρωση/τροποποίηση του παραπάνω Οριστικού Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος, της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ.ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ, προβάλλοντας τους παρακάτω λόγους:

1. Αιτιολογία για τις καταλογιζόμενες καταθέσεις
2. Ακυρωτέα η προσβαλλόμενη πράξη λόγω παραγραφής
3. Η προσβαλλόμενη πράξη είναι ακυρωτέα, διότι στο σώμα της δεν περιλαμβάνεται το περιεχόμενο της εισήγησης των αρμόδιων φορέων.

Επειδή, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι, “....σε κάθε περίπτωση, για όλες τις ανωτέρω καταθέσεις, οι οποίες αφορούν το έτος 2001, η εντολή ελέγχου εδόθη στις 5-2-2016, ήτοι δέκα πέντε και πλέον έτη μετά το έτος ελέγχου, ήδη δε, λόγω παρόδου χρονικού διαστήματος δεκαπέντε και πλέον ετών από τον χρόνο που αφορά ο έλεγχος, έχει χωρήσει παραγραφή για τις ανωτέρω περιπτώσεις και θα πρέπει να ακυρωθεί και να εξαφανισθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και οι λοιπές συμπεροβαλλόμενες πράξεις, λόγω παραγραφής και να απαλλαγώ από κάθε πρόσθετο φόρο και προσαυξήσεις αυτού”.

Επειδή, οι διατάξεις του Ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170/26-07-2013) ορίζουν, ότι:

Άρθρο 72. Μεταβατικές διατάξεις (Πρώην άρθρο 66)

§11. Διατάξεις περί παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου να κοινοποιεί φύλλα ελέγχου και πράξεις προσδιορισμού φόρου, τελών, εισφορών, προστίμων, προϊσχύουσες του άρθρου 36 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, εξακολουθούν να έχουν εφαρμογή για τις χρήσεις, τις περιόδους, τις υποθέσεις και τις φορολογικές υποχρεώσεις τις οποίες αφορούν. Κατ' εξαίρεση, οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 36 εφαρμόζονται και για περιπτώσεις φοροδιαφυγής, η οποία διαπράχθηκε πριν την εφαρμογή του Κώδικα, εάν, κατά τη θέση αυτού σε ισχύ, το δικαίωμα του Δημοσίου δεν έχει παραγραφεί.

Όπου σε κείμενες διατάξεις ουσιαστικού φορολογικού δικαίου, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, προβλέπεται προθεσμία παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου να κοινοποιεί φύλλα ελέγχου, πράξεις προσδιορισμού φόρου, τελών, εισφορών, πράξεις επιβολής προστίμων και κάθε άλλη συναφή πράξη, η παραγραφή διακόπτεται με την έκδοσή τους. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και σε εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις, οι οποίες δεν έχουν συζητηθεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου σε πρώτο βαθμό.

Άρθρο 73. Έναρξη ισχύος

Ο παρών Κώδικας τίθεται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2014 εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις κατ' ιδίαν διατάξεις.

Επειδή, οι διατάξεις του Ν. 2238/1994 (ΦΕΚ Α' 151/16-09-1994) ορίζουν, ότι:

Άρθρο 84. Παραγραφή

§1. Η κοινοποίηση φύλλου ελέγχου, κατά τις διατάξεις του άρθρου 69, δεν μπορεί να γίνει μετά την πάροδο πενταετίας από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο λήγει η προθεσμία για την επίδοση της δήλωσης. Το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή του φόρου παραγράφεται μετά την πάροδο της πενταετίας.

§2. Κατ' εξαίρεση, η βεβαίωση του φόρου μπορεί να γίνει και μετά την πάροδο πενταετίας, αν η εγγραφή στο όνομα της ομόρρυθμης, ετερόρρυθμης εταιρίας, κοινοπραξίας, κοινωνίας και αστικής εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 64, έγινε οριστική μετά την πάροδο αυτής, όχι όμως και πέρα από έξι (6) μήνες από την κοινοποίηση στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της απόφασης του διοικητικού δικαστηρίου ή από την οριστικοποίηση της εγγραφής με διοικητική επίλυση της διαφοράς ή λόγω μη άσκησης ή εκπρόθεσμης άσκησης προσφυγής.

§3. Εξαιρετικώς, επίσης, δύναται να κοινοποιηθεί φύλλο ελέγχου και μετά την πάροδο της πενταετίας:

α) Αν το φύλλο ελέγχου που κοινοποιήθηκε εντός της πενταετίας ακυρωθεί μετά την πάροδο αυτής, γιατί ο φορολογούμενος δεν έλαβε γνώση αυτού.

β) Αν εντός της πενταετίας κοινοποιήθηκε το φύλλο ελέγχου σε πρόσωπο, που δεν έχει φορολογική υποχρέωση, συνολικά ή μερικά.

γ) Αν η έκδοση του φύλλου ελέγχου έγινε από αναρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία ή έγινε για οικονομικό έτος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο υπάγεται το φορολογητέο εισόδημα.

δ) Αν το φύλλο ελέγχου που εκδόθηκε εμπρόθεσμα ακυρωθεί μετά την πάροδο αυτής

§4. Το δικαίωμα του Δημοσίου για την ενέργεια αρχικής ή συμπληρωματικής φορολογικής εγγραφής και την επιβολή φόρων, πρόσθετων φόρων, για φορολογικές παραβάσεις, παραγράφεται μετά την πάροδο δεκαετίας, εφόσον η μη ενάσκηση του, έστω και κατά ένα μέρος, οφείλεται:

α) Στην από πρόθεση πράξη ή παράλειψη του φορολογουμένου με τη σύμπραξη του αρμόδιου φορολογικού οργάνου.

β) Σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 68.

**** Η περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 84, τέθηκε όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 13 του ν. 3522/2006 (ΦΕΚ Α' 276/22.12.2006) και ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (22-12-2006), σύμφωνα με την περίπτωση ιγ' του άρθρου 39 του ίδιου νόμου,

β) Σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 68, ανεξάρτητα από το εάν έχει εκδοθεί και κοινοποιηθεί ή όχι, αρχικό φύλλο ελέγχου.

Όταν τα συμπληρωματικά στοιχεία περιέρχονται στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας το τελευταίο έτος της παραγραφής, ο χρόνος αυτής παρατείνεται για ένα ακόμη ημερολογιακό έτος.

§5. Αν δεν υποβληθεί δήλωση φορολογίας εισοδήματος ή δήλωση απόδοσης παρακρατούμενων φόρων ή δήλωση φόρου εισοδήματος του άρθρου 64, το δικαίωμα του Δημοσίου να κοινοποιήσει το φύλλο ελέγχου ή την πράξη καταλογισμού φόρου του άρθρου 64, παραγράφεται μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) ετών από τη λήξη της προθεσμίας για την επίδοση της δήλωσης. Σε περίπτωση υποβολής των πιο πάνω δηλώσεων κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους πριν από την ημερομηνία λήξης του χρόνου παραγραφής, το δικαίωμα του Δημοσίου για την κοινοποίηση φύλλου ελέγχου παραγράφεται μετά την πάροδο τριετίας από τη λήξη του έτους υποβολής της δήλωσης.

Άρθρο 68. Έκδοση φύλλων ελέγχου

2. Φύλλο ελέγχου και αν ακόμη έγινε οριστικό, δεν αποκλείει την έκδοση και κοινοποίηση συμπληρωματικού φύλλου ελέγχου, αν:

α) από συμπληρωματικά στοιχεία, που περιήλθαν με οποιονδήποτε τρόπο σε γνώση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, εξακριβώνεται ότι το εισόδημα του φορολογουμένου υπερβαίνει αυτό που έχει περιληφθεί στο προηγούμενο φύλλο ελέγχου ή

β) η δήλωση που υποβλήθηκε ή τα έντυπα ή οι καταστάσεις που τη συνοδεύουν αποδεικνύονται ανακριβή. Στις πιο πάνω περιπτώσεις το νέο φύλλο ελέγχου εκδίδεται για το άθροισμα του εισοδήματος που προκύπτει από το προηγούμενο φύλλο ελέγχου, καθώς και αυτού που εξακριβώθηκε με βάση τα πιο πάνω στοιχεία. Αν εκδοθεί το πιο πάνω φύλλο ελέγχου, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 70.

**** Η παράγραφος 2 του άρθρου 68, τέθηκε όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 13 του ν. 3522/2006 (ΦΕΚ Α' 276/22.12.2006) και ισχύει για τα φύλλα ελέγχου που εκδίδονται από τη δημοσίευση του παρόντος και μετά, σύμφωνα με την περίπτωση ζ' του άρθρου 39 του ίδιου νόμου.

2. Φύλλο ελέγχου και αν ακόμη έγινε οριστικό δεν αποκλείει την έκδοση και κοινοποίηση συμπληρωματικού φύλλου ελέγχου, αν:

α) από συμπληρωματικά στοιχεία, που περιήλθαν σε γνώση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, εξακριβώνεται ότι το εισόδημα του φορολογουμένου υπερβαίνει αυτό που έχει περιληφθεί στο προηγούμενο φύλλο ελέγχου,

β) η δήλωση που υποβλήθηκε ή τα έντυπα ή οι καταστάσεις που τη συνοδεύουν αποδεικνύονται ανακριβή ή

γ) περιέλθουν σε γνώση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας στοιχεία βάσει της αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής από φορολογικές ή τελωνειακές αρχές άλλων Κρατών – Μελών της Ε.Ε. ή τρίτων χωρών που αποδεικνύονται ανακριβείς οι συναλλαγές, έστω και αν αυτά ζητήθηκαν πριν από την έκδοση του οριστικού φύλλου ελέγχου. Στις πιο πάνω περιπτώσεις το νέο φύλλο ελέγχου εκδίδεται για το άθροισμα του εισοδήματος που προκύπτει από το προηγούμενο φύλλο ελέγχου, καθώς και αυτού που εξακριβώθηκε με βάση τα πιο πάνω στοιχεία. Αν εκδοθεί το πιο πάνω φύλλο ελέγχου, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 70.

Επειδή σύμφωνα και με την υπ' αριθ. **327/2004** γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ.: «... Ως συμπληρωματικά στοιχεία, επί τη βάση των οποίων μπορεί να εκδοθεί συμπληρωματικό φύλλο ελέγχου, θεωρούνται εκείνα τα οποία και αποδεδειγμένα δεν είχε, ούτε ηδύνατο δικαιολογημένα να έχει υπ' όψη του ο έφορος κατά την αρχική φορολογική εγγραφή ή τη διοικητική επίλυση της διαφοράς (ΣτΕ 588/80, 3083/80, 3760/82) και να αποκαλύπτουν πηγή εσόδων που δεν εκτιμήθηκε κατ' αυτήν (ΣΤΕ 2985-88/81). Συμπληρωματικό στοιχείο επίσης αποτελεί και η έκθεση ελέγχου άλλης οικονομικής εφορίας (και για την ταυτότητα του νομικού λόγου ειδικού συνεργείου άρθρου 39 ν.1914/90), εκτός αν αυτή είχε εκδοθεί κατόπιν αιτήσεως του αρμοδίου για την έκδοση συμπληρωματικού φύλλου ελέγχου Προϊσταμένου ΔΟΥ, οπότε θα αποτελούσε μη επιτρεπόμενη έκθεση επανελέγχου της φορολογικής δηλώσεως (ΣτΕ 2397/90. ... Επίσης συμπληρωματικά στοιχεία βάσει των οποίων μπορεί να εκδοθεί συμπληρωματικό φύλλο ελέγχου θεωρούνται εκείνα τα οποία δεν είχε υπόψη του ο Προϊστάμενος της φορολογικής αρχής κατά την έκδοση του αρχικού φύλλου ελέγχου ή κατά την διοικητική επίλυση της διαφοράς, καθώς και οι εκθέσεις ελέγχου άλλης Δ.Ο.Υ. ή του Σ.Δ.Ο.Ε. και οι οποίες δεν εκδόθηκαν κατόπιν αιτήσεως του αρμοδίου για την έκδοση συμπληρωματικού φύλλου ελέγχου Προϊσταμένου Δ.Ο.Υ.....», όπως εν προκειμένω η διενέργεια ελέγχου δεν προκλήθηκε από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ.

Επειδή στην προκειμένη περίπτωση διενεργήθηκε στην προσφεύγουσα **Μερικός Έλεγχος** Φορολογίας Εισοδήματος, ΦΠΑ και Κ.Β.Σ. για την ορθή τήρηση βιβλίων και στοιχείων, για τα **οικ. έτη 2001 - 2011** δυνάμει της υπ' αριθ. «.....»/20.09.2016 **εντολής μερικού ελέγχου** του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ, που εκδόθηκε συνεπεία του με αριθμό πρωτ. «.....»/11.03.2016 Δελτίου Πληροφοριών της Δ' Δ.Ο.Υ. ΑΘΗΝΩΝ, με το οποίο διαβιβάστηκε η από 22.02.2016 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Κ.Β.Σ. της ΕΙΔΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΕΙΑΣ Σ.Δ.Ο.Ε. Π.Δ. ΑΤΤΙΚΗΣ – ΑΙΓΑΙΟΥ.

Επειδή, στις 09.03.2011 περιήλθε στο Σ.Δ.Ο.Ε. ανώνυμη καταγγελία συνεπεία της οποίας σχηματίστηκε πληροφοριακό δελτίο, το οποίο έλαβε αριθμό καταχώρησης ICIS «.....»/10 και Π.δ. «.....»/10. Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα σε αυτό και το επισυναφθέν στην ως άνω καταγγελία ιδιωτικό συμφωνητικό σύστασης αφανούς εταιρείας, η προσφεύγουσα δικηγόρος είχε καταβάλλει το ποσό των 100.000,00 € ως συμμετοχή της στο κεφάλαιο αφανούς εταιρείας, με συνολικό κεφάλαιο 300.000,00 €.

Η εντολή ελέγχου από το Σ.Δ.Ο.Ε. εκδόθηκε για τη διαπίστωση της ορθής εφαρμογής των διατάξεων του Π.Δ. 186/1992 και της διερεύνησης τυχόν προσαύξησης περιουσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3888/2010, μέσω του ελέγχου που πραγματοποιήθηκε στις κινήσεις των τραπεζικών λογαριασμών της προσφεύγουσας.

Επειδή, η εις βάρος του Δημοσίου διάπραξη φοροδιαφυγής, σαφέστατα δεν συμβάλλει στη συνεισφορά χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη, αλλά **«προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και παραβιάζει τα χρηστά ήθη»** (παρ. 1 άρθρου 5 του Συντάγματος).

Επειδή η φορολογική διοίκηση δεν είναι δυνατόν να ελέγχει σε κάθε χρήση, τις τραπεζικές καταθέσεις όλων των φυσικών προσώπων που υποβάλλουν φορολογικές δηλώσεις είτε αυτών που δηλώνουν εισοδήματα από μισθούς και συντάξεις είτε εισοδήματα από εμπορικές επιχειρήσεις ή ελευθέριο επάγγελμα. Οι τραπεζικές καταθέσεις ήταν στοιχεία άγνωστα στην φορολογική αρχή και δεν συμπεριλαμβάνονταν μεταξύ των στοιχείων εκείνων που όφειλε υποχρεωτικά να ερευνήσει και να αξιολογήσει κατά τον αρχικό έλεγχο, δεδομένου ότι οι φορολογούμενοι αρχικώς έχουν υποχρέωση υποβολής ειλικρινούς δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και επιπλέον κατά τα κρινόμενα έτη, δεν υπήρχε υποχρέωση αναγραφής στη δήλωση των καθαρών εισοδημάτων που προέρχονταν από τόκους καταθέσεων και κατά συνέπεια **δεν ήταν δυνατόν να εγερθεί υπόνοια για την ύπαρξη καταθέσεων που δεν δικαιολογούνται από τα δηλωθέντα εισοδήματα του προσφεύγοντα ούτε να προβλεφθεί το ύψος αυτών.**

Επειδή, οι καταθέσεις σε ημεδαπές τράπεζες, διαρκούσης της πενταετούς προθεσμίας της παρ. 1 του άρθ. 84 του Ν. 2238/94, δεν είχαν τεθεί υπόψη της Φορολογικής Αρχής ούτε και όφειλε αυτή, στα πλαίσια επαλήθευσης των δεδομένων των δηλώσεων της φορολογίας εισοδήματος που είχαν υποβληθεί, να ζητήσει και να διερευνήσει πληροφορίες σχετικά με τραπεζικούς λογαριασμούς από ημεδαπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αν συνεκτιμηθεί και το ότι δεν προέκυψε ότι είχαν περιέλθει σε γνώση της στοιχεία που καθιστούσαν αναγκαία την περαιτέρω εξέταση και αξιολόγησή τους (Δ.Εφ. Αθ. 4668/2017).

Επειδή, οι τραπεζικές καταθέσεις δεν είναι άμεσα στην διάθεση της φορολογικής αρχής και ευρύτατη εξαίρεση από το ειδικό τραπεζικό απόρρητο εισήχθη με τον ν. 3986/2011 (άρθρο 32) προς αποτροπή της φοροδιαφυγής, η δε επιλογή προς έλεγχο δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος γίνεται με την χρησιμοποίηση μεθόδων ανάλυσης κινδύνου αρ. 80ν. 3842/2010.

Επειδή, για τα έτη πριν το 2012 (οικ. έτος 2013), δεν υπήρχε υποχρέωση αναγραφής στη δήλωση εισοδήματος φυσικών προσώπων, των καθαρών εισοδημάτων που προέρχονταν από τόκους καταθέσεων και κατά συνέπεια δεν ήταν δυνατόν να εγερθεί υπόνοια για την ύπαρξη καταθέσεων που δεν δικαιολογούνται από τα δηλωθέντα εισοδήματα των φυσικών προσώπων και επιτηδευματιών ούτε να προβλεφθεί το ύψος αυτών.

Η ανωτέρω υποχρέωση ισχύει για τα στοιχεία της χρήσης 2012 και εφεξής (ΠΟΛ 1142/2013: Υποχρεώσεις υπηρεσιών, νομικών προσώπων και οργανώσεων σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994 όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθ. 17 του Ν. 3842/2010, της παρ. 9 του άρθ. 21 του Ν. 3943/2011 και της παρ. 3 του άρθ. 32 του Ν. 3986/2011).

Επειδή, μόνο σε επιτηδευματίες που τηρούν Γ' κατηγορίας βιβλία και στοιχεία υπήρχαν στην διάθεση της Φορολογικής Αρχής τα δεδομένα των τραπεζικών τους λογαριασμών.

Η περίπτωση υποχρεωτικού ελέγχου τραπεζικών λογαριασμών από την φορολογική αρχή προβλέπεται μόνο στις περιπτώσεις επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών επιτηδευματία που τηρεί διπλογραφικά βιβλία (βλ. επαληθεύσεις ΠΟΛ 1037/2005).

Επειδή η προσφεύγουσα κατά τα κρινόμενα έτη, υπέβαλε δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, που αφορούσαν δηλώσεις φυσικού προσώπου με δηλωθέντα εισοδήματα α) από ελευθέρια επαγγέλματα (2000 – 2010) και β)) από ακίνητα (2008 - 2010), δικαιολογημένα δεν είχε εγερθεί υπόνοια περί ύπαρξης τραπεζικών καταθέσεων οι οποίες δεν δικαιολογούνται από τα δηλωθέντα εισοδήματά της.

Περαιτέρω η προσφεύγουσα τηρεί απλογραφικά βιβλία, έχων θεωρήσει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. βιβλίο εσόδων – εξόδων (Α.Π.Θ. «.....»/14.11.1996), και ως εκ τούτου δεν ηδύνατο να τηρήσει λογαριασμό χρηματικών διαθεσίμων (λογ. 38.00 ταμείο, ή λογ. 38.03 καταθέσεις όψεως ή περαιτέρω λογ. 38.04 καταθέσεις προθεσμίας κ.ο.κ.) και ως της μη τήρησης τούτων, η φορολογική διοίκηση δεν ήταν δυνατό να ελέγξει σε κάθε χρήση τις τραπεζικές καταθέσεις, και δικαιολογημένα δεν είχε εγερθεί υπόνοια περί ύπαρξης τραπεζικών καταθέσεων.

Συνεπώς, **οι τραπεζικές καταθέσεις,** που ήρθαν σε γνώση της φορολογικής αρχής κατόπιν ανοίγματος λογαριασμών, **αποτελούν συμπληρωματικά στοιχεία** σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **68 § 2 του ν.**

2238/1994, και το δικαίωμα του Δημοσίου για την ενέργεια αρχικής ή συμπληρωματικής φορολογικής εγγραφής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων **84 § 4 του ν. 2238/1994** και του άρθρου **72 § 11 του ν. 4174/2013**, **παραγράφεται μετά την πάροδο δεκαετίας** από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο λήγει η προθεσμία για την επίδοση της δήλωσης.

Επειδή περαιτέρω με την υπ' αριθμ. **1738/2017 απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ** κρίθηκε οριστικά, το ζήτημα της παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου προς έλεγχο για την επιβολή φόρων και το πότε μπορεί να παραταθεί νομοθετικά το δικαίωμά του αυτό ώστε να είναι συνταγματικά επιτρεπτό. Η ολομέλεια του ΣτΕ με την απόφασή της αυτή έκρινε βασιζόμενη στα απορρέοντα από την αρχή του κράτους δικαίου, την αρχή της ασφάλειας δικαίου και στηριζόμενη στο [άρθρο 78](#) του Συντάγματος ότι:

Σκέψη 6: «Επειδή, εκδήλωση της, απορρέουσας, κατά τα προεκτεθέντα, από την αρχή του κράτους δικαίου, αρχής της ασφάλειας δικαίου ειδικώς στο φορολογικό δίκαιο αποτελούν οι θεσπιζόμενες με το άρθρο 78 του Συντάγματος ρυθμίσεις. Ειδικότερα, στο άρθρο αυτό ορίζονται τα εξής: «1. Κανένας φόρος δεν επιβάλλεται ούτε εισπράττεται χωρίς τυπικό νόμο που καθορίζει το υποκείμενο της φορολογίας και το εισόδημα, το είδος της περιουσίας, τις δαπάνες και τις συναλλαγές ή τις κατηγορίες τους στις οποίες αναφέρεται ο φόρος. 2. Φόρος ή άλλο οποιοδήποτε οικονομικό βάρος δεν μπορεί να επιβληθεί με νόμο αναδρομικής ισχύος που επεκτείνεται πέρα από το οικονομικό έτος το προηγούμενο εκείνου κατά το οποίο επιβλήθηκε». Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, ερμηνευόμενων ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων ως προς τις πηγάζουσες από την αρχή της ασφάλειας δικαίου απαιτήσεις, η πρόβλεψη στο νόμο ότι με την πάροδο ορισμένου χρονικού διαστήματος παραγράφεται η αξίωση του Δημοσίου για τη βεβαίωση και επιβολή συγκεκριμένου φόρου συνιστά ουσιαστικό στοιχείο της οικείας φορολογικής ενοχής κατά την παράγραφο 1 του ως άνω άρθρου 78 (ΣτΕΟλ. 3174/2014). Ως ουσιαστικό δε στοιχείο της φορολογικής ενοχής η διάρκεια της παραγραφής πρέπει να καθορίζεται εκ των προτέρων, ενώ μεταβολή της με την πρόβλεψη επιμηκύνσεως είναι δυνατή μόνον υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του ανωτέρω άρθρου 78 του Συντάγματος, δηλαδή με διάταξη θεσπιζόμενη το αργότερο το έτος, που έπεται εκείνου, στο οποίο ανάγεται η φορολογική υποχρέωση. Κατά συνέπεια, διάταξη νόμου περί παρατάσεως χρόνου παραγραφής φορολογικών αξιώσεων, οι οποίες ανάγονται σε ημερολογιακό έτος προγενέστερο του προηγούμενου της δημοσιεύσεως του νόμου αυτού έτους, είναι ανίσχυρη ως αντικείμενη στην απορρέουσα από την αρχή του κράτους δικαίου αρχή της ασφάλειας δικαίου και στις εξειδικεύουσες αυτήν ειδικώς στο φορολογικό δίκαιο ανωτέρω συνταγματικές διατάξεις, για τον λόγο ότι θα τροποποιούσε κατά τον τρόπο αυτό αναδρομικά εις βάρος των φορολογουμένων το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε κατά τον χρόνο στον οποίο ανάγονται οι φορολογικές τους υποχρεώσεις όσον αφορά ουσιαστικό στοιχείο των εν λόγω υποχρεώσεων».

Εξάλλου, ενόψει της συνταγματικής αρχής της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 εδ. δ' του Συντάγματος) και προς αποφυγή ενθαρρύνσεως ενδεχόμενης απραξίας της φορολογικής διοικήσεως, η παραγραφή πρέπει να έχει εύλογη διάρκεια, ενόψει, μάλιστα, του ότι πλέον διευκολύνεται η διαδικασία ελέγχου τόσο λόγω των συγχρόνων ηλεκτρονικών και άλλων μεθόδων ελέγχου όσο και λόγω του γεγονότος ότι πολλά δεδομένα που αφορούν την πάσης φύσεως οικονομική δραστηριότητα των φορολογουμένων (όπως εισόδημα π.χ. από μισθωτές υπηρεσίες, τόκους καταθέσεων κ.λπ.) εισάγονται στο σύστημα ηλεκτρονικής υποβολής των δηλώσεων φόρου εισοδήματος χωρίς να χρειάζεται καμία ενέργεια εκ μέρους των φορολογουμένων και, ως εκ τούτου, δεν δικαιολογείται ο καθορισμός μακρού χρόνου παραγραφής πέραν των χρονικών ορίων που όριζαν προϊσχύσασες διατάξεις σε χρόνο, κατά τον οποίο η φορολογική διοίκηση δεν διέθετε τα μέσα αυτά.

Άλλωστε, η ταχύτητα των εξελίξεων σε όλους τους τομείς, μεταξύ των οποίων και ο οικονομικός και ο επιχειρηματικός, επιβάλλει, προς προστασία του δημοσίου συμφέροντος, την ταχύτερη κατά το δυνατόν εκκαθάριση των υποχρεώσεων των φορολογουμένων, ώστε τόσο αυτοί, προκειμένου να προγραμματίζουν την οικονομική τους δραστηριότητα, να γνωρίζουν τις οφειλές τους επικαίρως και ανά τακτά, και σχετικώς μικρά, χρονικά διαστήματα - διότι συσσώρευση οφειλών πολλών ετών, λόγω της μετά πάροδο μακρού χρόνου διενέργειας ελέγχου για περισσότερα έτη και εκδόσεως των σχετικών καταλογιστικών πράξεων, και αξίωση συγχρόνου καταβολής αυτών μπορεί να δημιουργήσει σοβαρά οικονομικά προβλήματα σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, τα οποία μπορεί να συνεπάγονται δυσμενείς επιπτώσεις στην εθνική οικονομία γενικότερα - όσο και το κράτος να είναι σε θέση να προβλέπει εγκαίρως, με σχετική ασφάλεια, τα έσοδά

του για να μπορεί, στη συνέχεια, να προγραμματίζει και τις δαπάνες του και τον τρόπο αντιμετώπισής τους.

Σκέψη 7: «Επειδή, κατά το [άρθρο 84](#) του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. [2238/1994](#), Α' 151) «1. Η κοινοποίηση φύλλου ελέγχου [...] δεν μπορεί να γίνει μετά την πάροδο πενταετίας από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο λήγει η προθεσμία για την επίδοση της δήλωσης. Το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή του φόρου παραγράφεται μετά την πάροδο της πενταετίας. 2. ... 3. ... 4. Το δικαίωμα του Δημοσίου για την ενέργεια αρχικής ή συμπληρωματικής φορολογικής εγγραφής και την επιβολή φόρων, πρόσθετων φόρων, για φορολογικές παραβάσεις, παραγράφεται μετά την πάροδο δεκαετίας, εφόσον η μη ενάσκησή του, έστω και κατά ένα μέρος, οφείλεται: α) ... β) Σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 68 [δηλαδή σε περίπτωση περιελεύσεως στην φορολογική αρχή συμπληρωματικών στοιχείων] ... 5. Αν δεν υποβληθεί δήλωση φορολογίας εισοδήματος ή δήλωση απόδοσης παρακρατούμενων φόρων ... το δικαίωμα του Δημοσίου να κοινοποιήσει το φύλλο ελέγχου ... παραγράφεται μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) ετών από τη λήξη της προθεσμίας για την επίδοση της δήλωσης...».

Επειδή, με την εν λόγω απόφαση, του ΣτΕ κρίθηκαν ως **αντισυνταγματικές (Σκέψη 8)** οι διατάξεις των νόμων που προέβλεπαν παράταση της παραγραφής, διότι δόθηκαν στη λήξη της προθεσμίας παραγραφής και όχι «σε ημερολογιακό έτος προγενέστερο του προηγούμενου της δημοσίευσής του νόμου αυτού έτους», ως ορίζεται από τις συνταγματικές αρχές, και συγκεκριμένα οι διατάξεις: του άρθρου **11** του **ν.3513/2006** (Α'265/05.12.2006) που αφορούσε υποθέσεις που έληγαν στις 31.12.2006 και 31.12.2007 και είχαν παραταθεί μέχρι 31.12.2008, του άρθρου **29** του **ν. 3697/2008** (Α' 194/25.09.2008) που αφορούσε υποθέσεις που έληγαν στις 31.12.2008 και είχαν παραταθεί μέχρι 31.12.2009, του άρθρου **10** του **ν. 3790/2009** (Α' 143/07.08.2009) που αφορούσε υποθέσεις που έληγαν στις 31.12.2009 και είχαν παραταθεί μέχρι 30.06.2010, του άρθρου **82** του **ν. 3842/2010** (Α' 58/23.04.2010), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο **92 § 3 περ. β'** του **ν.3862/2010** (Α' 113/13.07.2010) που αφορούσε υποθέσεις που έληγαν στις 30.06.2010 και είχαν παραταθεί μέχρι 31.12.2010.

Επειδή, στη συνέχεια (**Σκέψη 9**) χορηγήθηκαν και περαιτέρω παρατάσεις του χρόνου παραγραφής με τις εξής διατάξεις:

Άρθρο **12 παρ. 7** του ν. [3888/2010](#) (Α' 175/30.9.2010), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 παρ. 7 του ν. [3899/2010](#) (Α' 212/17.12.2010): «Η προθεσμία παραγραφής που λήγει στις 31.12.2010, ημερομηνία μετά την οποία παραγράφεται το δικαίωμα του Δημοσίου για κοινοποίηση φύλλων ελέγχου ή πράξεων επιβολής φόρων, τελών και εισφορών, παρατείνεται μέχρι 31.12.2011».

Άρθρο **18 παρ. 2** του ν. [4002/2011](#) (Α' 180/22.8.2011): «Η προθεσμία παραγραφής που λήγει στις 31.12.2011, ημερομηνία μετά την οποία παραγράφεται το δικαίωμα του Δημοσίου για κοινοποίηση φύλλων ελέγχου ή πράξεων επιβολής φόρων, τελών και εισφορών, παρατείνεται μέχρι 31.12.2012».

Άρθρο δεύτερο παρ. 1 του ν. [4098/2012](#) (Α' 249/20.12.2012): «Η προθεσμία παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για την κοινοποίηση φύλλων ελέγχου ή πράξεων επιβολής φόρων, τελών ή εισφορών που λήγει στις 31.12.2012, παρατείνεται μέχρι 31.12.2013».

Άρθρο **37 παρ. 5** του ν. [4141/2013](#) (Α' 81/5.4.2013): «Από τις ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων των οποίων επίκειται ο χρόνος παραγραφής σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για τις οποίες έχει εκδοθεί εντολή ελέγχου μέχρι το χρόνο παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για κοινοποίηση φύλλων ελέγχου ή πράξεων επιβολής του φόρου και λοιπών καταλογιστικών πράξεων, παρατείνεται το δικαίωμα αυτό για **δύο ακόμα έτη** πέραν του χρόνου που ορίζεται από τις οικείες κατά περίπτωση διατάξεις. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν για υποθέσεις για τις οποίες η προθεσμία παραγραφής λήγει από 31.12.2013 και μετά».

Άρθρο **22** του ν. [4203/2013](#) (Α' 235/1.11.2013): «Οι προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για κοινοποίηση φύλλων ελέγχου και κάθε άλλης πράξης επιβολής φόρων, τελών, προστίμων ή εισφορών, που λήγουν στις 31.12.2013, παρατείνονται **κατά δύο (2) έτη** από τη λήξη τους στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) για υποθέσεις, για τις οποίες έχουν αποσταλεί στοιχεία σε ελληνική δικαστική, φορολογική, ελεγκτική ή άλλη αρχή από άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. ή τρίτες χώρες στα πλαίσια αμοιβαίας

διοικητικής ή δικαστικής συνδρομής ή συμβάσεων αποφυγής διπλής φορολογίας εισοδήματος και κεφαλαίου ή συμβάσεων ανταλλαγής πληροφοριών ή συμβάσεις διοικητικής συνδρομής για την καταπολέμηση της απάτης και της φοροδιαφυγής ή οποιασδήποτε άλλης διαδικασίας, ή εκκρεμεί, κατόπιν αιτήματος των ανωτέρω ελληνικών αρχών η αποστολή στοιχείων, και β) για υποθέσεις, για τις οποίες έχουν εκδοθεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος ή θα εκδοθούν μέχρι τις 31.12.2013 εισαγγελικές παραγγελίες, εντολές ελέγχου, έρευνας ή επεξεργασίας ή εντολές και αιτήματα διερεύνησης από δικαστική ή φορολογική ή ελεγκτική αρχή, καθώς και από την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης».

Άρθρο [87](#) του ν. [4316/2014](#) (Α' 270/24.12.2014): «Οι προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για κοινοποίηση φύλλων ελέγχου και κάθε άλλης πράξης επιβολής φόρων, τελών, προστίμων ή εισφορών, που λήγουν στις 31.12.2014, παρατείνονται **κατά ένα (1) έτος** από τη λήξη τους στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) για υποθέσεις, για τις οποίες έχουν αποσταλεί στοιχεία σε ελληνική δικαστική, φορολογική, ελεγκτική ή άλλη αρχή από άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. ή τρίτες χώρες στα πλαίσια αμοιβαίας διοικητικής ή δικαστικής συνδρομής ή συμβάσεων αποφυγής διπλής φορολογίας εισοδήματος και κεφαλαίου ή συμβάσεων ανταλλαγής πληροφοριών ή συμβάσεων διοικητικής συνδρομής για την καταπολέμηση της απάτης και της φοροδιαφυγής ή οποιασδήποτε άλλης διαδικασίας, ή εκκρεμεί, κατόπιν αιτήματος των ανωτέρω ελληνικών αρχών η αποστολή στοιχείων, και β) για υποθέσεις, για τις οποίες έχουν εκδοθεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος ή θα εκδοθούν μέχρι τις 31.12.2014 εισαγγελικές παραγγελίες, εντολές ελέγχου, έρευνας ή επεξεργασίας ή εντολές και αιτήματα διερεύνησης από δικαστική ή φορολογική ή ελεγκτική αρχή, καθώς και από την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης».

Άρθρο [22](#) του ν. [4337/2015](#) (Α' 129/17.10.2015): «Οι προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου και κάθε άλλης πράξης επιβολής φόρων, τελών, προστίμων ή εισφορών, **που λήγουν στις 31.12.2015 παρατείνονται κατά ένα (1) έτος** από τη λήξη τους για υποθέσεις για τις οποίες έχουν εκδοθεί (κατά τη δημοσίευση του παρόντος) ή θα εκδοθούν μέχρι τις 31.12.2015 εισαγγελικές παραγγελίες, εντολές ελέγχου, έρευνας ή επεξεργασίας ή εντολές και αιτήματα διερεύνησης από δικαστική ή φορολογική ή ελεγκτική αρχή, καθώς και από την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης».

Άρθρο [61](#) παρ. [8](#) του ν. [4410/2016](#) (Α'141/3.8.2016): «Οι προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για έκδοση πράξεων διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου και κάθε άλλης πράξης επιβολής φόρων, τελών, προστίμων ή εισφορών για τις υποθέσεις του παρόντος άρθρου, καθώς και για αυτές που μεταφέρθηκαν στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων με τις διατάξεις της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Δ7 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. [4336/2015](#), παρατείνονται για τρία (3) έτη».

Άρθρο [97](#) του ν. [4446/2016](#) (Α' 240/22.12.2016): «1. Στο τέλος της [παρ. 8 του άρθρου 61](#) του ν. [4410/2016](#) (Α' 141) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Το προηγούμενο εδάφιο ισχύει και για τις λοιπές υποθέσεις της Ε.Γ. ΣΔΟΕ που περιέρχονται στην αρμοδιότητα της Γ.Γ.Δ.Ε. με οποιονδήποτε τρόπο, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης 1α της υποπαραγράφου Δ7 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. [4336/2015](#) (Α' 94)».

2. Οι προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για έκδοση πράξεων διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου και κάθε άλλης πράξης επιβολής φόρων, τελών, προστίμων ή εισφορών, **που λήγουν την 31.12.2016 παρατείνονται κατά ένα (1) έτος από τη λήξη τους για υποθέσεις για τις οποίες έχουν εκδοθεί, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, ή θα εκδοθούν μέχρι την 31.12.2016** εισαγγελικές παραγγελίες, εντολές ελέγχου, έρευνας ή επεξεργασίας ή εντολές και αιτήματα διερεύνησης από δικαστική ή φορολογική ή ελεγκτική αρχή, καθώς και από την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης».

Εξάλλου, διατάξεις αφορώσες παραγραφή αξιώσεων παρελθόντων ετών περιέλαβε παραλλήλως προς τις ανωτέρω και ο θεσπισθείς με τον ν. [4174/2013](#) (Α' 170/26.7.2013) Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας.

Ειδικότερα, με το [άρθρο 36 παρ. 3](#) του εν λόγω Κώδικα, όπως η παράγραφος αυτή τροποποιήθηκε με την [παρ. 7 του άρθρου 46 του ν. 4223/2013](#) (Α' 287/31.12.2013), ορίσθηκε ότι κατ' εξαίρεση από τον κατά την παρ. 1 του ίδιου άρθρου 36 κανόνα της πενταετούς παραγραφής, «πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου για περιπτώσεις φοροδιαφυγής μπορεί να εκδοθεί εντός είκοσι (20) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης» και με το [άρθρο 72 παρ. 11 του ίδιου](#) Κώδικα (ποών ην άρθρο 66, αναριθμηθέν σε άρθρο 72 με το [άρθρο 8 του ν. 4337/2015](#)), όπως η εν λόγω [παράγραφος 11](#) προστέθηκε με το [άρθρο 50 παρ. 1 του ν. 4223/2013](#) και συμπληρώθηκε με την περίπτωση 18β της υποπαραγράφου Δ.2 του άρθρου πρώτου του ν. [4254/2014](#) (Α' 85/7.4.2014), ορίσθηκε ότι «Διατάξεις περί παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου να κοινοποιεί φύλλα ελέγχου και πράξεις προσδιορισμού φόρου, τελών, εισφορών, προστίμων, προϋσχύουσες του άρθρου 36 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, εξακολουθούν να έχουν εφαρμογή για τις χρήσεις, τις περιόδους, τις υποθέσεις και τις φορολογικές υποχρεώσεις τις οποίες αφορούν. Κατ' εξαίρεση, οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 36 εφαρμόζονται και για περιπτώσεις φοροδιαφυγής, η οποία διαπράχθηκε πριν την εφαρμογή του Κώδικα, εάν, κατά τη θέση αυτού σε ισχύ, το δικαίωμα του Δημοσίου δεν έχει παραγραφεί.».

Επειδή, οι αποφάσεις του ΣτΕ, όπως άλλωστε και οι αποφάσεις των Διοικητικών Δικαστηρίων της ουσίας, δεσμεύουν μόνον τους διαδίκους στη δίκη επί της οποίας εκδόθηκαν και, προκειμένου περί του Δημοσίου ως διαδίκου, παράγουν υποχρέωση της διοικήσεως σε συμμόρφωση έναντι του νικησαντος διαδίκου [άρθρα 95§5 Συντάγματος, 197, 198 ν. 2717/1999 (Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας – ΚΔΔ), 1 ν. 3068/2002], χωρίς να υποχρεώνουν τη Διοίκηση σε γενική εφαρμογή τους, τούτέστιν και επί υποθέσεων στις οποίες απαντώνται τα επιλυθέντα ίδια νομικά ζητήματα στο πλαίσιο της ερμηνείας και εφαρμογής διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας. Από την άλλη όμως πλευρά, η εκ μέρους των φορολογικών αρχών και, πολύ περισσότερο εκ μέρους της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (ΔΕΔ), αντιμετώπιση υποθέσεων με ακριβώς όμοια προς τα επιλυθέντα με τις αποφάσεις του ΣτΕ (και μάλιστα της Ολομέλειας αυτού) νομικά ζητήματα, κατά τρόπο αντίθετο προς τις αποφάσεις του δικαστηρίου αυτού, δεν συνάδει με το κράτος δικαίου και είναι προφανές ότι, αν οι υποθέσεις αυτές οδηγηθούν ενώπιον των δικαστηρίων, αυτά θα ακολουθήσουν τη νομολογία του ΣτΕ, οπότε η έκβαση των υποθέσεων δεν θα είναι ευνοϊκή για το Δημόσιο και το τελευταίο θα επιβαρυνθεί και με δικαστικά έξοδα.

Επειδή, κατ' ακολουθία της Σκέψης 10 της ως άνω απόφασης του ΣτΕ, και με τις παρατεθείσες στην **9^η Σκέψη** διατάξεις, ήτοι, με τις διατάξεις του άρθρου **12 § 7** του ν. **3888/2010**, του άρθρου **18 § 2** του ν. **4002/2011**, του άρθρου **δεύτερο § 1** του ν. **4098/2012**, του άρθρου **37 § 5** του ν. **4141/2013**, του άρθρου **22** του ν. **4203/2013**, του άρθρου **87** του ν. **4316/2014**, του άρθρου **22** του ν. **4337/2015**, του άρθρου **97** του ν. **4446/2016** παρατείνεται διαδοχικώς ο χρόνος παραγραφής φορολογικών αξιώσεων του Δημοσίου λίγο πριν από την λήξη είτε της αρχικής παραγραφής είτε της προηγούμενης παρατάσεως αυτής ώστε η θεσπιζόμενη με το άρθρο 84 παρ. 1 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος ως κανόνας πενταετής παραγραφή, που είναι, άλλωστε, εύλογη, να φαίνεται ότι δεν έχει πλέον σε καμία περίπτωση εφαρμογή για τις φορολογικές υποχρεώσεις που γεννήθηκαν κατά τις χρήσεις στις οποίες αφορούν οι ανωτέρω διατάξεις και, αντιθέτως, να διαφαίνεται από τις ρυθμίσεις αυτές αδυναμία οποιασδήποτε προβλέψεως περί του χρόνου λήξεως της παραγραφής τους, με συνέπεια να κλονίζεται η αξιοπιστία του κράτους γενικότερα, πράγμα που δεν συμβάλλει στην εμπέδωση της συνειδήσεως στους πολίτες ότι οφείλουν να εκπληρώνουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Με τα δεδομένα αυτά, οι παρατεθείσες στην ένατη σκέψη διατάξεις των Νόμων 3888/2010, 4002/2011, 4098/2012, 4141/2013, 4203/2013, 4316/2014, 4337/2015, και 4446/2016 αντίκεινται **και** αυτές στις εξειδικεύουσες την (απορρέουσα από την αρχή του κράτους δικαίου) αρχή της ασφάλειας δικαίου διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 78 του Συντάγματος, διότι παρατείνουν την προθεσμία παραγραφής φορολογικών αξιώσεων του Δημοσίου αναγομένων σε ημερολογιακά έτη προγενέστερα του προηγούμενου της δημοσιεύσεως των σχετικών νόμων ετών.

Επειδή, σύμφωνα με την ΠΟΛ.1154/04.10.2017 Παροχή οδηγιών για την ομοιόμορφη εφαρμογή της με αριθ. ΔΕΛ Β 1136035 ΕΞ 2017/15.9.2017 (Β' 3278) Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

“1. Υποθέσεις που αφορούν χρήσεις προτεραιοποιημένες σύμφωνα με τη [ΔΕΛ Β 1136035 ΕΞ 2017/15.9.2017](#) Απόφαση Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.

α) Με τη με αριθ. [ΔΕΛ Β 1136035 ΕΞ 2017/15.9.2017](#) Απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. ορίστηκε ότι, για τη φορολογία εισοδήματος και για τις φορολογίες για τις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις της φορολογίας αυτής, ελέγχονται κατά προτεραιότητα και εκδίδονται σχετικές πράξεις προσδιορισμού, ως κάτωθι:

<u>Χρήσεις για τις οποίες εκδίδονται πράξεις προσδιορισμού, σύμφωνα με τη ΔΕΛ Β 1136035 ΕΞ 2017/15.9.2017 Απόφαση Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.</u>		
ΧΡΗΣΕΙΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΑ ΔΙΑΤΑΞΗ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
2011 και μετά	Άρθ. 84 § 1 ν. 2238/94 (σε συνδυασμό με άρθ. 11, εδ. α', ν. 4174/13) και άρθ. 36 § 1 του ν. 4174/2013	Κανόνας πενταετούς παραγραφής
2008 και μετά	Άρθ. 36 § 3 ν. 4174/13 σε συνδυασμό με άρθ. 11, εδ. β', του ίδιου νόμου	Η εφαρμογή της διάταξης προϋποθέτει φοροδιαφυγή
2006 και μετά	Άρθ. 84 § 4 ν. 2238/94 και 68 § 2α' του ν. 2238/94 (σε συνδυασμό με άρθ. 72 § 11, εδ. α', του ν. 2238/94)	Η εφαρμογή των διατάξεων προϋποθέτει συμπληρωματικά στοιχεία
2001 και μετά	Άρθ. 84 § 5 ν. 2238/94 (σε συνδυασμό με άρθ. 11, εδ. α', ν. 4174/13)	Αφορά αποκλειστικά την περίπτωση μη δήλωσης στη φορολογία εισοδήματος

Σε κάθε περίπτωση, για όλες τις χρήσεις μέχρι 31/12/2013, ισχύουν και οι λοιπές διατάξεις περί παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για έκδοση πράξεων προσδιορισμού που προβλέπονται με τα [άρθρα 84](#) του ν. [2238/1994](#) (Κ.Φ.Ε.) και [57](#) του ν. [2859/2000](#) (Φ.Π.Α.), ενώ για τις φορολογίες κεφαλαίου (Φ.Μ.Α., Φ.Μ.Α.Π., κ.λπ.) και τελών χαρτοσήμου ισχύουν διαφορετικοί χρόνοι παραγραφής.....

ε) Τα αναφερόμενα στις περιπτώσεις α-γ της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται και για τις υποθέσεις για τις οποίες έχουν εκδοθεί πράξεις προσδιορισμού και επί των οποίων εκκρεμούν ενδικοφανείς προσφυγές στη ΔΕΔ.....”.

Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου της υπό κρίση υπόθεσης, προκύπτουν τα κατωτέρω:

1. από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ, διενεργήθηκε μερικός έλεγχος στην προσφεύγουσα (αριθμός εντολής ελέγχου «.....»/20.09.2016), συνεπεία του με αριθμ. πρωτ. «.....»/11.03.2016 εγγράφου της Δ' Δ.Ο.Υ. ΑΘΗΝΩΝ, με το οποίο διαβιβάστηκε η από 22.02.2016 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Κ.Β.Σ. της ΕΙΔΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΕΙΑΣ Σ.Δ.Ο.Ε. Π.Δ. ΑΤΤΙΚΗΣ – ΑΙΓΑΙΟΥ.

2. στην ως άνω έκθεση του Σ.Δ.Ο.Ε., σελίδα 56-57, αναγράφεται, “.... Έπειτα από την αποδοχή ή την αντίκρουση των ισχυρισμών που παρατίθενται στα υπομνήματα της ελεγχόμενης και των παραδοχών του ελέγχου βάση των διατάξεων που ίσχυαν, των ελεγκτικών διαδικασιών και των αρχών της χρηστής διοίκησης, ο έλεγχος καταλήγει στη διαπίστωση των παραβάσεων για τις χρήσεις από το 2000 έως και το 2010, όπως αυτές συνοψίζονται στον κάτωθι πίνακα:

ΧΡΗΣΗ	ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ/ΠΑΡΑΒΑΣΗ	ΑΠΟΚΡΥΒΕΙΣΑ ΑΞΙΑ
--------------	----------------------------	-------------------------

2003	μη έκδοση 3 φορολογικών στοιχείων	830,0
2004	μη έκδοση 1 φορολογικών στοιχείων	200,0
2005	μη έκδοση 3 φορολογικών στοιχείων	690,0
2006	μη έκδοση 1 φορολογικών στοιχείων	500,0
2007	μη έκδοση φορολογικών στοιχείων χωρίς προσδιορισμό πλήθους συναλλαγών	6.062,7
2007	ανακριβής έκδοση 1 φορολογ. Στοιχείου	1.998,6

Υστερα από την ολοκλήρωση των ανωτέρω ελεγκτικών ενεργειών, περιήλθαν σε γνώση ... η με αριθμό εισερχομένου πρωτ. συμπληρωματική απαντητική επιστολή της AlphaBank, από την οποία προκύπτει..... δημιουργήθηκε ένας πίνακας με τις πρωτογενείς καταθέσεις στους λογαριασμούς της ελεγχόμενης, ο οποίος επιδόθηκε στη για παροχή διευκρινήσεων....”

3. περαιτέρω, στην ως άνω έκθεση του Σ.ΔΟ.Ε., μεταξύ άλλων αναγράφεται (σελίδα 66), “..... η ελεγχόμενη δεν ανταποκρίθηκε μέχρι στιγμής στο ανωτέρω αίτημα παροχής πληροφοριών της υπηρεσίας μας, στις 06.10.2014 όμως, προσκόμισε υπόμνημα με συμπληρωματικές διευκρινήσεις σχετικά με το επιδοθέν υπηρεσιακό σημείωμα, το οποίο έλαβε αριθμό πρωτ. «.....»/2014..... Ακολουθώντας, λόγω μετακίνησης της υπαλλήλου....., εκδόθηκε η με αριθμό «.....»/11.12.2015 εντολή ελέγχου έρευνας προς τους υπογράφοντες υπαλλήλους....., προς σύνταξη της παρούσας πληροφορικής έκθεσης ελέγχου εισοδήματος και Κ.Β.Σ., προκειμένου να αποτυπωθούν οι μέχρι σήμερα ελεγκτικές ενέργειες και διαπιστώσεις και να αποσταλούν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μαζί με το σύνολο των σχετικών εγγράφων, για την ολοκλήρωση των ελεγκτικών επαληθεύσεων, την επεξεργασία τυχόν συμπληρωματικών διευκρινήσεων της ελεγχόμενης και τη σύνταξη των τελικών εκθέσεων ελέγχου, δεδομένης και της από 30.10.2015 έναρξης ισχύος των διατάξεων της υποπαραγράφου Δ7 του ν. 4336/2015, σύμφωνα με τις οποίες όλες οι αρμοδιότητες φορολογικών – τελωνειακών ελέγχων μεταφέρονται στη ΓΓΔΕ”.

4. από την έκθεση ελέγχου φορολογίας εισοδήματος της αρμόδια Δ.Ο.Υ., και με βάσει την προαναφερθείσα εντολή ελέγχου («.....»/20.09.2016), για την υπό κρίση διαχειριστική χρήση προέκυψε η υπ’αριθμ. «.....»/12.05.2017 παράβαση Κ.Β.Σ. του Π.Δ. 186/1992, ο δε προσδιορισμός των καθαρών κερδών έγινε με τα ευρήματα του ελέγχου αυτού, ήτοι στα καθαρά κέρδη της δήλωσης, προστέθηκαν οι πρωτογενείς καταθέσεις [ως προσαύξηση περιουσίας προερχόμενη από άγνωστη ή μη διαρκή ή μη σταθερή πηγή], σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 48 § 3 του ν. 2238/1994

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 84 §§ 1 & 4 του ν. 2238/1994:

Α- η κοινοποίηση φύλλου ελέγχου, κατά τις διατάξεις του άρθρου 69, δεν μπορεί να γίνει μετά την πάροδο πενταετίας από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο λήγει η προθεσμία για την επίδοση της δήλωσης και το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή του φόρου παραγράφεται μετά την πάροδο της πενταετίας,

Β- Το δικαίωμα του Δημοσίου για την ενέργεια αρχικής ή συμπληρωματικής φορολογικής εγγραφής και την επιβολή φόρων, πρόσθετων φόρων, για φορολογικές παραβάσεις, παραγράφεται μετά την πάροδο δεκαετίας, εφόσον η μη ενάσκηση του, έστω και κατά ένα μέρος, οφείλεται: α), β) Σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 68, ήτοι το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή φόρου, παραγράφεται, για τη διαχειριστική χρήση 2001 την 31.12.2007 (αρχική πενταετής παραγραφή) και το 2012 (δεκαετής παραγραφή λόγω συμπληρωματικών στοιχείων),

Επειδή, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω εκτεθέντα και ειδικότερα:

1. ακολουθώντας την απόφαση του ΣτΕ, και την ΠΟΛ 1154/04.10.2017.

2. ότι υπάρχουν συμπληρωματικά στοιχεία κατά την έννοια του άρθρου 68 § 2 του ν. 2238/1994, για τη διαχειριστική περίοδο 2001, τα οποία περιήλθαν σε γνώση του αρμόδιου Προϊστάμενου της Δ.Ο.Υ., όχι μόνο μετά την πάροδο πενταετίας, αλλά και μετά τη πάροδο δεκαετίας, ήτοι με το υπ’αριθμ. «.....»/11.03.2016 Δελτίο Πληροφοριών της Δ.Ο.Υ. Δ’ ΑΘΗΝΩΝ.

3. η προσαύξηση περιουσίας για την υπό κρίση χρήση διαπιστώθηκε από τον έλεγχο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.

4. η υπ’αριθμ. «.....»/12.05.2017 παράβαση Κ.Β.Σ., διαπιστώθηκε από τον γενόμενο έλεγχο σύμφωνα με την υπ’αριθμ. «.....»/20.09.2016 εντολή ελέγχου

5. τόσο από την έκθεση εισοδήματος, όσο και από την έκθεση Κ.Β.Σ. της αρμόδιας φορολογικής αρχής, δεν προκύπτει ότι υπάρχει παράβαση του Κ.Β.Σ. του Π.Δ. 186/1992 στο αρχείο της υπηρεσίας, για την υπό κρίση χρήση 2001.

6. από την ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Κ.Β.Σ. της ΕΙΔΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΕΙΑΣ Σ.Δ.Ο.Ε. Π.Δ. ΑΤΤΙΚΗΣ – ΑΙΓΑΙΟΥ, δεν προκύπτει παράβαση του Κ.Β.Σ. του Π.Δ. 186/1992, για την υπό κρίση διαχειριστική χρήση.

7. η δήλωση φόρου εισοδήματος υπεβλήθη εμπρόθεσμα, σύμφωνα με το αριθμ. πρωτ. «.....»/08.11.2017 έγγραφο της Δ.Ο.Υ. ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ (αριθμός πρωτ. ΔΕΔ «.....» ΕΙ 2017 ΕΜΠ/08.11.2017)

8. η κοινοποίηση της υπό κρίση πράξης έγινε το 2017,

Ως εκ τούτου, με βάση τα ως άνω εκτεθέντα και την ως άνω απόφαση του ΣτΕ, **το δικαίωμα του δημοσίου για επιβολή φόρου και κοινοποίηση πράξεων φόρου εισοδήματος, σε βάρος της προσφεύγουσας, για το οικονομικό έτος 2002, έχει υποπέσει σε παραγραφή**, και κατά συνέπεια οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας γίνονται δεκτοί.

Επειδή, γενομένου δεκτού του λόγου περί παραγραφής της οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος, παρέλκει η εξέταση των άλλων προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

την **αποδοχή** της με αριθ. πρωτ. «.....»/14.06.2017 ενδικοφανούς προσφυγής της «.....», ΑΦΜ «.....», και την ακύρωση της κάτωθι πράξης:

του υπ' αριθμ. «.....»/12.05.2017 Οριστικού Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος, της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ.ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ, οικονομικού έτους 2002 (διαχειριστικής χρήσης 2001),

Οριστική φορολογική υποχρέωση της υπόχρεου – καταλογιζόμενο ποσό φόρου εισοδήματος βάσει της παρούσης απόφασης.

Η φορολογική υποχρέωση της υπόχρεου με βάση την παρούσα απόφαση διαμορφώνεται ως εξής :**0,00**

Η παρούσα απόφαση να κοινοποιηθεί από αρμόδιο όργανο με τη νόμιμη διαδικασία στον υπόχρεο.

Ακριβές Αντίγραφο

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ**

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΗΣ ΥΠΟΔ/ΝΣΗΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ**

**Ο/Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΑΚΟΣ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.

